

dig. Det bliver altsaa 7. I Bemærkningerne udtales det imidlertid, at det kan være ganske godt, at der tilkaldes Personer udenfor Raadets Kreds, som kan være raadgivende. Det bliver med andre Ord et meget betydeligt Apparat, som skal sættes i Scene; jeg tror ikke, det i det hele vil virke tilfredsstillende; jeg tror, at der ikke vil blive den Enhed i Ledelsen af disse store Ejendomme, som der bør være.

Hvad Forsøgsvirksomheden i al Almindelighed angaar, skal jeg bemærke, at det sikkert vil være overordentlig heldigt, at man under Staten har en Gaard, hvor Forsøg kan gøres, ikke alene paa Planteavls-, men ogsaa paa Maskinomraadet og paa mange andre Omraader. Den vigtigste Opgave er selvfølgelig Forsøgsmejeriets. Jeg kan godt tænke mig, at det er rigtigt, hvad Kontorchef Larsen skriver til Direktør Hofman-Bang, at et Mejeri paa ca. 2 Mill. Pund Mælk vil være passende; men jeg kan ikke være enig med Kontorchefen, naar han skriver, at disse to Millioner Pund Mælk vil kunne faas fra de to Gaarde. Der kan billigtvis ikke være Tale om at holde mere end 275 Malkekøer, og disse vil ikke kunne præstere de to Millioner Pund Mælk. Sagen er, at her er Tale om Herregaardsbesættninger, ikke om Husmandsbrugsbesættninger. Selv om man regner med et Gennemsnitsudbytte af 6,000 Pund Mælk af alle Køer, som er i Nummer, altsaa ogsaa Udsætere, Kastere, Overløbere og Kvier, vil de ikke give mere end 1,650,000 Pund Mælk. Mere tror jeg ikke, man tør regne med, og der er altsaa ca. 1/2 Million Pund Mælk tilbage, som man skulde se at faa købt i Omegnen. Det er muligt, at dette lader sig gøre, og jeg tror, det vilde være gavnligt; for det vil, som sagt, ikke være heldigt for Forsøgsmejeriet kun at have to store Gaardes Mælk at arbejde med. For øvrigt er jeg ganske enig med Direktør Hofman-Bang i, at de ambulante Forsøg ikke bør ophøre, fordi vi overtager disse Gaarde som Forsøgsgaarde og opretter et Forsøgsmejeri. Der er i tidligere Tid og ogsaa i disse Dage vist uhyre Imødekommen fra Landbrugets Side, mangfoldige Gaarde har med Beredvilighed stillet sig til Disposition for Forsøg; og det vil formentlig være gavnligt ogsaa i

Fremtiden at foretage Forsøg omkring i Landet under de forskellige Forhold; men en meget betydelig Fordel vil det selvfølgelig være, at Staten selv har Gaarde, paa hvilke Forsøg kan foretages.

Vi er, som den højtærede Landbrugsminister omtalte forleden, saa heldigt stillede, at Forpagteren af den ene Gaard — den anden Forpagter er desværre afgaaet ved Døden — er villig til at lede Driften foreløbig, indtil der kan træffes en Ordning. Det er et overordentlig stort Held, idet det vilde være meget vanskeligt med saa kort Varsel at faa Bestyrere til begge Gaardene. Man gaar i Bemærkningerne til Lovforslaget ud fra, at begge Forpagterne, den ene Forpagter og den anden Forpagters Bo, er villige til at lade Pengene staa. Det er muligt, at dette kan lade sig gøre; men jeg synes ikke, at Ordningen er tiltalende, thi saa bliver Staten Forpagter hos Forpagterne. Den skal i saa Fald betale en vis Afgift, forrenté, muligvis amortisere det Beløb, som Forpagternes Ejendele er værd. Jeg synes, det var mere rationelt og mere passende for Staten, om den købte deres Besættninger og Inventar; saa vilde man jo heller ikke komme til at svare 5 pCt. af Værdien, som det her forudsættes.

Det har glædet mig at se, at Direktør Hofman-Bang har næret den samme Betænkkelighed overfor hele det store Apparats Virkning som jeg, idet han taler om, at der bør nedsættes et snævrere Udvalg. Han mener, at Forsøgsraadet vil arbejde for tungt, og deri er jeg, som sagt, ganske enig med ham. Direktøren foreslaar, at et saadant snævrere Udvalg kommer til at bestaa af en Planteavler, en Husdyrbruger og en mejerikyndig, og jeg tror, det vil være betydelig bedre at faa et saadant Udvalg end at faa det store Forsøgsraad, der skal tiltrædes af endnu flere. Jeg maa dog sige, at ogsaa her er det ganske nødvendigt, at de Mennesker, der vælges, er saadanne, der har vist praktisk Evne til at drive stort Landbrug. Det er ingenlunde ualmindeligt, at en dygtig Forsøgsmand, en dygtig Kvægopdrætter f. Eks., har vist sig at have meget vanskeligt ved at faa sin egen Virksomhed til at gaa rundt. Jeg nævner ingen Navne i denne Forbindelse; men mange af os ældre vil kunne huske Folk, som har erhvervet sig et